

► 19 Enero, 2015

La Simfònica Simón Bolívar encén el Palau

Dudamel signa una expansiva 'Cinquena' de Mahler

Crítica

XAVIER CESTER
 BARCELONA

Gustavo Dudamel

PALAU DE LA MÚSICA 17 DE GENER

La desaparició del terme *jovent* en el nom de l'Orquestra Simfònica Simón Bolívar no ha reduït ni una iota l'entusiasme que mostren a l'escenari uns músics que segueixen tenint una mitjana d'edat baixa. Tampoc ha modificat la simpatia que genera la punta de llança d'El Sistema, l'estructura que facilita formació musical a milers de nois de Veneçuela. El canvi pot ser llegit com una reivindicació d'un conjunt que no vol ser avaluat amb la condescendència que s'aplica a les orquestres juvenils, sinó que vol ser equiparable a les grans centúries en actiu a banda i banda de l'Atlàntic. Equiparable ho és gràcies a una brillantor sonora, una conjunció i una capacitat d'escolta mútua de primera magnitud.

Al capdavant hi continua aquest superdotat de la batuta que és Gusta-

vo Dudamel, la maduració gegantina del qual és un regal per a tots els melòmans. Amb la Simón Bolívar ha protagonitzat un fet insòlit: quant de temps feia que un conjunt d'aquest nivell no oferís dos programes a Barcelona? El que és normal a les grans capitals musicals d'aquest i altres estats fa lustres que aquí és una raresa. Llàstima, a més, que al Palau no hi cabés tota l'orquestra.

Lupa hiperactiva

El plat fort de la segona sessió era la *Símfonia núm. 5* de Mahler, un compositor que s'adiu amb el tarannà expansiu d'orquestra i director. Va ser una lectura més convincent en la seva globalitat que en alguns dels detalls, en què Dudamel va plantejar amb bona visió de conjunt el trànsit de la foscor a la llum que exposa la partitura. A partir de la fanfara d'un sensacional trompeta solista, els dos primers moviments van mostrar les principals virtuts de la lectura, en especial la capacitat de la batuta per posar el focus en una miriada de detalls sense que els arbres amaguessin el bosc. Aquesta lupa hiperactiva ressaltava amb viva tots els colors,

Talent
 La maduració gegantina de Dudamel és un regal per a tots els melòmans

Dudamel va dirigir l'Orquestra Simfònica Simón Bolívar al Palau. EFE

com si un restaurador minuciosos hagués tret tota la brutícia acumulada, i conferia una calidesa inusitada als moments de més densitat polifònica, com el tema central de la marxa fúnebre, tant en ser exposat per una corda d'una unanimitat digna de tota lloa com en ser reprès per un vent no menys equilibrat.

Els contrastos dramàtics dels moviments inicials es van transformar en una refrescant desimboltura en el final, fins a una apoteosi, sàviament graduada per Dudamel, ineluctable. Va ser en el tercer i quart temps en què van sorgir els dubtes. L'*scherzo*, autèntic node de la simfonia, va ser llegit de forma minuciosa (descomp-

tant petits accidents de la trompa), però sense aquella barreja indefinible de melangia i ironia que només els intèrprets centreeuropeus semblen copsar. Més discutible va ser el pasatge més famós, un *Adagietto* discontinu, amb massa arrencades i aturades i un punt de narcisisme.

La primera part tornava al registre d'espectacularitat llatinoamericana que ha fonamentat la fama de l'orquestra, amb *Tres versiones sinfónicas* de l'hispanocubà Julián Orbón, una síntesi d'elements neoclàssics i ritmes antillans. Res a veure amb la propina, una hiperbòlica *Alma llanera* que va fer cantar la nodrida colònia veneçolana. —